

Konsekvensutredning avseende Konsumentverkets föreskrifter **2026:X** om prisinformation

Beskrivning av problemet och vad man vill uppnå

Konsumentverkets föreskrifter om prisinformation har varit i kraft under en längre tid och har delvis tillkommit i en handelsmiljö som i huvudsak utgick från fysisk försäljning. Handeln har sedan dess utvecklats mot att försäljning och marknadsföring i stor utsträckning sker digitalt. Detta har medfört behov av att säkerställa att regleringen är teknikneutral och tillämpas på ett likvärdigt sätt oavsett försäljningskanal.

Vidare har en bestämmelse om annonserade prissänkningar införts i prisinformationslagen genom 7 a §, vilket inte tidigare har återspeglats i Konsumentverkets föreskrifter. Avsaknaden av kompletterande föreskrifter har lett till osäkerhet och behov av vägledning bland näringsidkare samt svårigheter för konsumenter att förstå innebörden av annonserade prissänkningar.

Ett ytterligare problem som identifierats är att bestämmelsen om minsta totalkostnad för mobiltelefoner med abonnemang haft ett begränsat tillämpningsområde, trots att motsvarande behov av kostnadsöverblick finns för andra produkter med bindningstid.

Syftet med de föreslagna ändringarna är att förnya, förtydliga och samla regleringen så att föreskrifterna ger ett sammanhållet, teknik neutralt och förutsebart regelverk för prisinformation, som bidrar till tydlig, korrekt och jämförbar prisinformation för konsumenter.

Beskrivning av vilka effekterna blir om någon reglering inte kommer till stånd samt vilka alternativa lösningar som kan finnas till den lösning som föreslås och deras fördelar respektive nackdelar

Det ska framhållas att Konsumentverket redan i dag har gällande föreskrifter som reglerar hur prisinformation ska lämnas. Utan de föreslagna ändringarna skulle prisinformation även fortsättningsvis vara föremål för reglering, men utan att fullt ut spegla senare lagändringar eller på ett tydligt sätt säkerställa en teknikneutral och sammanhållen tillämpning. Alternativet att inte uppdatera föreskrifterna innebär således inte avsaknad av reglering, utan att befintliga föreskrifter fortsatt behöver kompletteras genom vägledning och tillsynspraxis, vilket kan minska förutsebarheten för näringsidkare.

Vidare innebär avsaknaden av uppdaterade föreskrifter att samma krav på prisinformation inte på ett tillräckligt tydligt sätt säkerställs oavsett försäljningskanal. Konsumentens behov av tydlig, korrekt och jämförbar prisinformation är i grunden detsamma vid digital handel som vid försäljning i fysisk butik, varför prisinformation bör presenteras på samma sätt oberoende av försäljningskanal.

Angivande av tidigare lägsta pris

Utän ett tydligt och kompletterande regelverk för hur det tidigare lägsta priset ska anges vid prissänkningar finns en fortsatt risk för att prisinformation presenteras på ett oklart eller varierande sätt, vilket kan försvåra konsumenters möjlighet att förstå innebörden av prissänkningar och att jämföra erbjudanden.

Ett alternativ till den föreslagna regleringen är att fortsatt förlita sig på allmänna bestämmelser i marknadsföringslagen och prisinformationslagen, samt på vägledning och praxis för att klargöra hur det tidigare lägsta priset ska anges vid prissänkningar enligt 7 a § prisinformationslagen. En sådan ordning innebär dock att frågan om terminologin vid prissänkningar även fortsättningsvis behöver bedömas från fall till fall, vilket kan minska förutsebarheten för näringsidkare och leda till en mer oenhetlig tillämpning på marknaden. För konsumenterna innebär detta alternativ också att det fortsatt kan skapa osäkerhet kring innebörden av olika begrepp i erbjudanden.

Den föreslagna lösningen bedöms vara mer ändamålsenlig då den kompletterar och konkretiserar bestämmelsen i 7 a § prisinformationslagen genom att skapa tydligare och mer enhetliga ramar för prisinformation vid prissänkningar.

Minsta totalkostnad för produkter med bindningstid

Om den föreslagna regleringen om att pris för produkter med bindningstid ska anges som den minsta totala kostnaden inte kommer till stånd, bedöms risken kvarstå för att konsumenter får en ofullständig eller svåröverskådlig bild av den

faktiska kostnad som ett avtal med bindningstid innebär. Detta kan i sin tur leda till att konsumenter underskattar den totala ekonomiska förpliktelsen vid ingående av denna typ av avtal. Sådana situationer kan vara särskilt problematiska när låga initiala kostnader döljer en betydande samlad kostnad över bindningstiden.

Ett alternativ till den föreslagna regleringen är att fortsatt begränsa kravet på angivande av minsta totalkostnad till specifika produktkategorier, såsom mobiltelefoner med tillhörande abonnemang. Det alternativet bedöms ge sämre förutsebarhet där likartade avtalsupplägg behandlas olika trots att konsumentens behov av kostnadsöverblick är likartat. Att låta kravet omfatta alla produkter med bindningstid bedöms därför vara mer ändamålsenligt genom att skapa en enhetlig reglering som bättre svarar mot konsumenternas behov och minskar risken för vilseledande prisinformation.

Uppgifter om vilka som berörs av regleringen

Regleringen berör näringsidkare som i sin yrkesmässiga verksamhet tillhandahåller produkter till konsumenter. Särskilt berörs näringsidkare som marknadsför prissänkningar eller erbjuder produkter med bindningstid.

Analys om vilka kostnadsföreskrifter och andra konsekvenser regleringen medför

De föreslagna ändringarna i Konsumentverkets föreskrifter innebär i huvudsak förtydliganden, samordning och en teknikneutral utformning av befintliga krav på prisinformation. Förslagen bedöms därför inte medföra några betydande löpande kostnadsökningar för näringsidkare, men kan ge upphov till vissa engångskostnader och begränsade administrativa anpassningar.

Näringsidkare kan behöva se över och uppdatera utformningen av sin prisinformation, exempelvis:

- justering av skyltar och hyllkantsetiketter i fysisk butik,
- uppdatering av webbplatser, appar och andra digitala gränssnitt,
- anpassning av marknadsföringsmaterial

Sådana kostnader bedöms i normalfallet vara begränsade till engångsinsatser och ofta sammanfalla med näringsidkares ordinarie uppdaterings- och marknadsföringsarbete.

Särskilt om små och medelstora företag

Små och medelstora företag kan i vissa fall uppleva anpassningskostnader som mer betungande i förhållande till verksamhetens storlek. Förslagen bedöms däremot inte medföra oproportionerliga kostnader för mindre aktörer.

Sammanfattande bedömning

Sammantaget bedöms de kostnadsmässiga konsekvenserna för näringsidkare vara begränsade och proportionerliga i förhållande till syftet att stärka konsumentskyddet, öka tydligheten i prisinformation och skapa ett mer förutsebart och enhetligt regelverk.

Bedömning av ikraftträdande och behov av informationsinsatser

Det kan finnas behov av att beakta en skälig tid mellan beslut och ikraftträdande, så att näringsidkare ges möjlighet att anpassa sin prisinformation och marknadsföring. Konsumentverket föreslår att föreskrifterna träder i kraft den 15 oktober 2026. Konsumentverkets föreskrifter (KOVFS 2012:1 och KOVFS 2018:1) upphör samtidigt att gälla.

Konsumentverket kommer att publicera föreskrifterna på Konsumentverkets webbplats och även ha särskild information på företagsidorna på webben.

Beskrivning av hur och när konsekvenserna kan utvärderas

Föreskriften kommer att utvärderas två år efter ikraftträdandet genom en uppföljande diskussion med relevanta branschorganisationer.

Bedömning av förhållandet till EU-rätten

Regleringen bedöms vara förenlig med Sveriges skyldigheter enligt EU-rätten, såsom Europaparlamentets och rådets direktiv 98/6/EG om prismärkning av varor samt de ändringar som införts genom Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2161 (moderniseringsdirektivet). Föreskrifterna syftar till att genomföra och komplettera dessa krav på nationell nivå och går inte utöver vad som följer av EU-rätten.

Uppgifter om bemyndiganden

Konsumentverkets beslutanderätt att meddela föreskrifter om prisinformation grundar sig på bemyndigandet i 11 § prisinformationslagen (2004:347) samt 4 § förordningen (2009:607) med instruktion för Konsumentverket.